P. Ciołkosz

KOMUNIKAT RADIOWY DNIA 5 XII, 1941

popołudniowy.

I

Dotyczące Polski

BOSTON po polsku , 4 XII, g.19.45
Treść przemówienia, wygłoszonego przez ministra Strońskiego przez radio w dniu 3 bm.- Konferencja gen. Sikorskiego ze Stalinem w obecności Mołotowa.

LZYM po ukraińsku, 4 XII, g.18.15
Wołyń żyje obecnie pełnym życiem narodowym. Wychodzą tam dwa czasopisma : Wołyń w Równem /pod redakcją Ułasa Samczuka/, a w Krzemieńcu - Kremieneckij Wisnyk, szczególnie dobrze redagowano jest pierwsze z nich. Całe społeczeństwo ukraińskie na Wołyniu podporządkowało się odezwie Ukraińskiej Rady Zaufania dla Wołynia., która wzywała całą ludność Wołynia do współpracy z władzami niemieckimi do przyczyniania się do zwycięstwa Niemiec. Nauka w szkołach rozpoczęła się 22 września. Szkoły są pod opieką okręgowych ukraińskich Oddziałów Oświatowych. Wiele czasu poświęca się nauce historji, geografji i kultury ukraińskiej. Oprócz języka niemieckiego nie ma nauki żadnego innego języka obcego.

KAIR po polsku , 4 XII, g.17.10
Gen. Sikorski wysłał rozkaz do żołnierzy i oficerów polskich w Tobruku, którzy biorą teraz udział w walkach na pustyni; w rozkazie tym powitał ich serdecznie w nowej roli i dał wyraz nadziei, że droga walk przy boku W.Brytanji jest zaszczytną i twardą drogą, prowadzącą do kraju.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK NBC po francusku, 4 XII, g.17.15
W przeglądzie prasy przytoczono artykuł Waltera Lipmana w New York Herald Tribune, pt. Na skraju przepaści : Teraz pierwszy od początku wojny Stany Zjednoczone są rzeczywiście bliskie wzięcia udziału w niej. Izolacjoniści sądzili, że uniknie się wzięcia udziału w wojnie, powstrzymując się od mieszania do spraw europejskich. Nie przewidzieli oni jednak, że niebezpieczeństwo przyjdzie nie od strony Europy, lecz Japonji. Jaskrawym przykładem tego jest fakt, że Hoover w ostatnim swem przemówieniu o Japonji nawet nie wspomina. Izolacjoniści zaczynają zdawać sobie sprawę, że ewentualna wojna na Pacyfiku lub Dalekim wschodzie stanowi logiczny dalszy ciąg, naturalną konsekwencją wojny europejskiej. Nie sprawdziło się jednak żadne z przewidywań tego obozu: ani okazanie pomocy Anglji, ani konwojowanie statków, ani zniesienie Ustawy o Neutralności nie wciągnęło Stanów do wojny. Jest szczęściem dla kraju, że Roosevelt zrozumiał bieg wypadków i udzielił pomocy Anglji i jej aljantom, przyczyniając się w ten sposób do osłabienia Hitlera i jego satelitów. - Donoszą z Tokio, że na posiedzeniu konferencji gospodarczej Dalekiego Wschodu, w której udział wzięli delegaci Japonji, Mandżukuo, rządu chińskiego w Nankinie i Mongolji Wewnętrznej, panował nastrój pesymistyczny co do możliwości osiągnięcia porozumienia pomiędzy Japonją , a Stanami. Przedstawiciel japoński podkreślił w swym przemówieniu, że Stany Zjednoczone stoją na przeszkodzie zorganizowania nowego ładu na Dalekim Wschodzie, mającego na celu współpracę gospodarczą między krajami zainteresowanymi. - Niedługo rozpoczną się mają pertraktacje handlowe pomiędzy Japonją , a Indochinami; przedmiotem szczególnego zainteresowania Japonji jest sprawa eksportu kauczuku.- W Tokio zanotowano lekką haussę na giełdzie.

III

Ogólne

WEICHSELSENDER po polsku
4 XII, g.15.00 - Wiadomości wojenne. Posuwanie się wojsk niemieckich w rejonie Moskwy.- Koła wojskowe w Berlinie podkreślają, że pierwsza runda w Libji jest zakończona.
5 XII, g.10.01 - Wiadomości wojenne.- Dostawa materjałów wojennych dla ZSRR przez rząd amerykański będzie oczywiście niewystarczająca, albowiem zapotrzebowanie własne Stanów wzrosło tak bardzo, że przemysł amerykański nie może wyprodukować dostatecznej ilości.- Premier węgierski Bardosi otworzył w Budapeszcie wystawę antybolszewicką.- W chwili bieżącej walka toczy się na trzech frontach, które na pozór tylko nie są ze sobą związane: 1.pod Moskwą 2. w Libji i 3. na morzu. Na wszystkich trzech frontach Niemcy i ich sojusznicy systematycznie unicestwiają siły swych przeciwników. Pod Moskwą wojska niemieckie mają do przezwyciężenia przeszkody, jakich nie zmogła dotąd żadna armja świata. /fortyfikacje, zapory przeciwczołgowe, pola minowe, skoncentrowany ogień dział i miotaczy min i tp./Walki w Libji toczą się w sposób coraz pomyślniejszy dla armji niemieckiej, a w walkach na morzach flota i amrynarka angielska ponoszą coraz dotkliwsze straty.

WEICHSELSENDER po ukraińsku, 4 XII, g. 1.15
Z jarosławskiego obozu dla jeńców zwolniono ostatnio 40 tys. jeńców ukraińskich.- Wojska niemieckie wyszły z Rostowa, aby ukarać ludność za napady na żołnierzy niemieckich. Przy tej sposobności wojska sowieckie zaatakowały linje niemieckie, rzucając ogromne ilości wojska na pewną śmierć. Bolszewicy pędzą na sam przód chłopów i robotników, nakazując im zabierać broń zabitych żołnierzy sowieckich.

WEICHSELSENDER po rosyjsku, 4 XII, g.22.00
Wiadomości wojenne.- Do Stalina wezwany został znany lekarz amerykański, który udał się do Rosji przez Filipiny i Indje. Stalin zachorował bowiem bardzo poważnie na nerki, na które cierpiał już poprzednio.

BELGRAD po rosyjsku
4 XII, g.17.35 - Z Paryża donoszą, że nieprawdą jest, jakoby samoloty francuskie stacjonowane w Tunisie zbiegły na Maltę. Z Bukaresztu donoszą, że w Odessie otwarto przy udziale władz wojskowych trzy kina, co świadczy o usiłowaniach tych władz znormalizowania życia kulturalnego.
5 XII, g.9.15 - Serbski minister spraw wewnętrznych zwiedził obozy dla jeńców serbskich w Niemczech i przekonał się, że warunki tam panujące są zadawalające.- Ministerstwo pracy Rzeszy wydało rozporządzenie, że jeńcy sowieccy, będący specjalistami w jakimkolwiek dziale techniki, mają być zatrudnieni w swoim fachu.- Prasa bułgarska omawia konferencję berlińską jako objaw solidarności europejskiej.

BELGRAD po ukraińsku, 4 XII, g.17.50 i 19.45
Dymisja rządu albańskiego.- Odebranie aptek w Bułgarji Żydom.- W Kijowie zorganizowano Związek Nauczycielski, mający za zadanie wychowywać młodzież w duchu patrjotycznym i zatrzeć ślady ideologji bolszewickiej.- W Kijowie zorganizowany został trust eksploatacji cukrowni, z których sześć już zdołano uruchomić.- Przy Instytucie Ukraińskim w Kijowie utworzono sekcję językoznastwa, mającą przygotować reformę ortografji, zanieczyszczonej przez bolszewików.

BRATYSLAWA po rosyjsku, 4 XII, g.21.45
Wiadomości wojenne.- Sytuacja wewnętrzna w Moskwie pogarsza się stale.- W Moskwie, Penzie, Leningradzie, Gorkim dochodzi stale do rozruchów, w których biorą udział przeważnie sfery robotnicze, zrozpaczone rosnącą dezorganizacją życia i pogarszaniem się stanu aprowizacji.- W Tokio została już częściowo wprowadzona w życie ustawa o mobilizacji. Dalsze jej rozporządzenia zaczną obowiązywać w najbliższym czasie.

BRATYSLAWA po ukraińsku, 4 XII, g.21.30
Anglja pod wpływem porażki w Libji doszła do wniosku, że daleko jej jest jeszcze do dogonienia produkcji niemieckiej i Churchill oświadczył w Parlamencie, że musi w tym celu zmobilizować kobiety angielskie, że za mało dotąd naród angielski zaznał ofiar krwi, potu i łez. Wszystkie te wysiłki do niczego nie doprowadzą, ponieważ angielskim imperjalistycznym planom przeciwstawia się cała Europa.- NYT przyznaje, że jakkolwiek reprezentanci amerykańscy wiele obiecywali na konferencji moskiewskiej, nie wiele z tych przyrzeczeń zdołało wykonać, rzekomo z powodu braku tonnażu. Pozatem urządzenia portowe Archangielska okazały się niedostateczne.

IZYM po po rosyjsku, 4 XII, g.15.15
Pogadanka pt. Angielska mobilizacja: przed rokiem Churchill powiedział, że Anglja ma pod bronią 4 miljony ludzi i jest w stanie stawić czoło inwazji. Obecnie jednak powołuje się pod broń mężczyzn od 18 do 55 roku życia oraz kobiety - do pracy w przemyśle. Mobilizacja ta ma dać rezultąty dopiero w roku 1943. Fakty te wskazują, że Anglja nie jest jeszcze przygotowana do wojny, zresztą rozczarowała się ona co do rozmiaru pomocy ze strony Stanów, albowiem, jak dotąd, dostarczono dopiero jedną czwartą tego, co Anglja miała otrzymać.

BOSTON po polsku, 4 XII, g.19.45
Wójska rumuńskie i włoskie, walczące na froncie wschodnim coraz bardziej zdają sobie sprawę, że walczą o obcą sprawę. Włosi wiedzą, że nie otrzymają nigdy portów na morzu Czarnym, a Rumuni widzą, że Odessa już obecnie jest po rządem władz niemieckich, a nie rumuńskich.- Ludność belgijska wzburzona jest faktem zatrzymania przez Niemców dalszych 40 zakładników wskutek zamachu na żołnierzy niemieckich, a to mimo, iż sprawca zamachu został zabity.